

LUTHEROVA DEKÁDA 2015

Sloboda a služba kresťana – ospravedlnenie a posvätenie

3. Boh Ježišovu spravodlivosť pripisuje tým, ktorí v Neho veria

"Ale teraz sa bez zákona zjavila spravodlivosť Božia, ktorú dosvedčujú zákon i proroci, a to spravodlivosť Božia z viery v Ježiša Krista všetkým veriacim; lebo niet rozdielu: Všetci totiž zhrešili a nemajú slávy Božej, ale ospravedľňovaní sú zadarmo z Jeho milosti skrze vykúpenie v Kristovi Ježišovi, ktorého Boh dal ako prostriedok zmierenia skrze vieru, v Jeho krvi, aby dosvedčil svoju spravodlivosť prehladnutím hriechov páchaných predtým, v čase Božej zhovievavosti, aby tak dosvedčil svoju spravodlivosť v terajšom čase, aby On bol spravodlivý a ospravedlnil toho, kto verí v Ježiša." (R 3, 21 – 26)

Stará múdrosť hovorí, že sa nepatrí chváliť cudzím perím. Inak povedané, prisvojiť si zásluhy na niečom, čo sme neurobili. Ak prácu za nás vykonal niekto iný, nemali by sme si jej výsledok prisvojiť a vydávať za svoje dielo. No predsa sa to v živote často deje a dialo sa to aj v minulosti. Neraz sa stalo, že kým niekto urobil prevratný objav, slávu zožal neprávom dakto iný, kto si vynález prisvojil, alebo že kým jedni tvrdo pracovali, ktosi iný vzal odmenu a použil ju na svoj prospech. Je to nefér a nemalo by to tak byť.

No sú aj prípady, keď niekto sám vykoná dobrý skutok či odvedie dobrú prácu a sám ju dobrovoľne pripíše inému. Vtedy to nemožno nikomu vyčítať, ak je to jeho slobodné rozhodnutie. Minule sme sa na chvíľu stali pracovníkmi veľkej firmy a predstavovali si, že máme splniť ťažkú úlohu, ktorú sami nezvládneme. Hovorili sme o tom, že jednou možnosťou by bolo úlohu zrušiť, no ak to nejde, ostáva len dúfať v pomoc niekoho iného – schopnejšieho – kvalifikovanejšieho. Predstavme si, že by naozaj niekto taký prišiel, ťažkú, ba až neriešiteľnú úlohu by vyriešil za nás a potom by pochvalu nezožal sám, ale úspech by pripísal celému tímu. Bolo by to veľmi chvályhodné gesto, ak by takýto človek dokázal šéfovi či verejnosti povedať, že úlohu splnil celý tím spoločne a nie len on sám. Bolo by to šľachetné a kolegiálne, bol by to prejav veľkej skromnosti.

Presne toto urobil Pán Ježiš Kristus. On neprišiel zrušiť zákon, urobiť ho ľahším a vykliesniť kľukatú cestičku pomedzi príkazy a zákazy, aby ňou ľudia dokázali prejsť, a tak zákon naplniť. On sám ho splnil, zachoval všetky jeho požiadavky, vo svojej dokonalosti ho dokonale naplnil. Stal sa tak prvým a jediným, kto to dokázal a kto sa teda môže právom označiť za spravodlivého. Mohol by si slastne užívať svoje víťazstvo a neobzerať sa viac späť na tú strastiplnú cestu, po ktorej šiel, ktorá Ho stála mnoho utrpenia a odriekania a ktorá končila umučením a smrťou na Golgote. Mohol by si užívať anjelské oslavy, ktoré Mu znejú v nebesiach a radovať sa zo svojho víťazstva. Ved' tak je to medzi ľuďmi bežné. Ak športovec zvíťazí v náročných pretekoch, radostne si tisne k hrudi zlatý pohár a nestará sa o tých, ktorých v zápelení nechal za sebou. Žiadny športovec sa dobrovoľne nevzdá svojho pohára, nedá ho súperovi a nepovie: "Prijmi zlatý pohár a postav sa ty na stupeň víťazov namiesto mňa."

Pán Ježiš to však v podstate urobil. On nezachoval dokonalosť len preto, aby sám zostal svätý, nenaplnil zákon, aby bol sám spravodlivý, ale urobil to, aby následne svoje zásluhy pripísal tým, ktorí v Neho veria. Tak o tom svedčí aj Písmo skrze apoštola Pavla, ktorý o nás píše, že niet rozdielu, všetci zhrešili a nemajú slávy Božej. V temnote beznádeje, ktorú v človeku vyvoláva zákon so svojimi požiadavkami a obvineniami, sa však zjavila spravodlivosť, ktorá prišla nečakane a zvláštnym spôsobom. Je to Božia spravodlivosť, ktorá nehľadá na naše zásluhy, ale na zásluhy Ježiša Krista.

Asi ťažko by sme chápali sudcu, ktorý by súdil zločinca nie podľa jeho skutkov, ale podľa skutkov niekoho iného. Zdalo by sa nám to nenormálne – ved' ak sa konkrétny človek dopustil trestného činu, mal by sudca posudzovať tento jeho čin, a nie brať do úvahy činy jeho rodičov,

manželky či detí. Darmo má bezúhonných rodičov a obetavú manželku, keď sám je zločincom. Takto to funguje v ľudskej svetskej spravodlivosti. Ale táto spravodlivosť spôsobuje v ľudskom srdci tmu, pretože človek má v sebe tak málo dobra a dobrých skutkov, že by sa pred nebeským sudcom, súdiacim takouto – bežnou ľudskou spravodlivosťou nemal čoho chytiť a v čo dúfať. Do tejto tmy sa však zjavila nová – Božia spravodlivosť, ktorá súdi tak, že človeka posudzuje podľa skutkov Ježiša Krista. Človek stojí pred nebeským sudcom, no je posudzovaný podľa skutkov niekoho iného – niekoho, kto je dokonalý, kto nič zlé neurobil, kto do bodky naplnil zákon. Nie je to úžasné? Nie je to dobrá správa? Svetlo, ktoré zaháňa depresívnu tmu z obvinení zákona?

A predsa to nie je také jednoduché. Táto Božia spravodlivosť, taká výhodná a radostná, nie je určená každému, ale len tomu, kto v Ježiša Krista verí a kto chce, aby bol Ježiš jeho záchrancom, aby mu pripísal svoje zásluhy, svoju spravodlivosť. Len ten, kto v živote vyznáva Pána Ježiša Krista ako svojho Záchrancu a považuje Ho za svoju nádej, ba istotu – ono povestné steblo slamy, ktorého sa pri poslednom súde chytí, môže mať naozaj istotu, že sa tak stane. Božia spravodlivosť je totiž spravodlivosťou z viery v Ježiša Krista. Tam to všetko začína – vierou v Neho počnúc a záchranou pri poslednom súde končiac. Preto je potrebné, aby sme už teraz uvažovali nad tým, ako vyriešime svoj problém s hriechom:

- Môžeme pred ním zatvoriť oči a tváriť sa, že nás sa to netýka, to však jedného dňa povedie k nemilému prekvapeniu, keď zistíme, že to tak nie je.
- Môžeme sa usilovať byť vlastnými silami lepší, plniť do bodky Boží zákon a dúfať, že sa nám to podarí, to nám však prinesie sklamanie, lebo naša ľudská prirodzenosť spôsobí, že sa vždy znova a znova potkneme, v niečom zlyháme, niečo nedodržíme.
- Môžeme veriť Pánovi Ježišovi Kristovi, odovzdať sa do Jeho rúk, spoliehať sa v úprimnej viere na Neho vediac, že keď príde k súdu, On našu vieru naplní a prikryje našu ľudskú nespravodlivosť rúchom svojej svätej spravodlivosti, aby sme tak aj my vyzerali čistí, dokonalí a spravodliví.

A to je ospravedlnenie. Ten úžasný okamih, keď Pán Ježiš pripíše svoje zásluhy nám, keď sa postaví pred nás, aby oko prísneho Sudcu nevidelo našu hriešnosť, ale Jeho dokonalosť, keď nás – povedané slovami apoštola Jána – prikryje rúchom svojej spravodlivosti (Zjav 3, 18). Ak sa nás na začiatku zmocnila obava pri spoznávaní zákona, ak sme boli zdesení z vlastnej nedokonalosti, ak sme sa cítili obviňovaní zákonom a zmocnila sa nás beznádej, pretože sme si uvedomili, že Boží zákon nedokážeme naplniť, teraz sa môžeme úprimne radowať, pretože Boh sám priniesol riešenie z tejto situácie. Nezrušil zákon, ale poslal svojho Syna, aby zákon naplnil, a potom Jeho zásluhy pripíše nám, ak v Neho veríme. Preto si nadovšetko zachovajme v srdci vieru v Pána Ježiša. Ak by sme aj o všetko prišli, On je istota, že neprídeme o večný život. Ak by sme aj tu treli núdzu či trpeli, On je istota, že v nebesiach sa budeme večne radowať. Ak by sme však Jeho opustili a vzdali sa Ho, potom nám už naozaj nič nepomôže a naše obavy sa stanú opodstatnené.

Štefan Kiss